

32003L0089

L 308/15

EUROOPA LIIDU TEATAJA

25.11.2003

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2003/89/EÜ,
10. november 2003,
millega muudetakse direktiivi 2000/13/EÜ toidu koostisosi puudutavate andmete osas
(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 95,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ⁽¹⁾

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust, ⁽²⁾

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud menetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Et tagada tarbijate tervise kaitse kõrge tase ja õigus saada teavet, tuleb kindlustada asjakohase toidualase teabe jõudmine tarbijani muu hulgas toidu koostisosade etikettidele märkimise abil.
- (2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. märtsi 2000. aasta direktiivi 2000/13/EÜ (toiduainete märgistamist, esitlust ja reklaami käsitlevate liikmesriikide seaduste ühtlustamise kohta) ⁽⁴⁾ artikli 6 alusel ei ole teatud aineid vaja koostisainete loetelus ära märkida.
- (3) Teatud koostisosad või muud ained, mida on kasutatud toidu tootmisel ja mis on selles säilinud, võivad põhjustada tarbijatel allergiat või talumatust ja mõnikord võib selline allergia või talumatus kujutada endast ohtu inimese tervisele.
- (4) Komisjoni otsuse 97/579/EÜ ⁽⁵⁾ artikliga 1 asutatud toidu teaduskomitee on sedastanud, et toiduallergiad mõjutavad paljude inimeste elu, põhjustades haigusseisundeid, mis ulatuvad väga kergetest kuni potentsiaalselt eluohtlikeni.

(5) Nimetatud komitee on tunnistanud levinumateks toidualergeenideks lehmapiima, puuviljad, kaunviljad (eriti maa-pähklid ja sojaoad), munad, vähilaadsed, pähklipuu viljad, kalad, köögiviljad (seller ja teised *Umbelliferae* perekonda kuuluvad), nisu ja muud teraviljad.

(6) Levinumaid toiduallergeene leidub väga paljudes töödeldud toitudes.

(7) Nimetatud komitee on märkinud ka, et toidu lisaainetel võib olla kõrvaltoimeid ja et lisaainetest hoidumine on sageli raske, sest mitte kõik neist ei ole alati etiketil märgitud.

(8) On vaja ette näha, et direktiivi 2000/13/EÜ artikli 6 lõike 4 punktiga a hõlmatud lisa- ja abiainete ning muude allergilist toimet omavate ainete kohta kehtestataks märgistamiseskiri, et toiduallergia all kannatavad tarbijad saaksid asjakohast teavet.

(9) Kuigi laiale tarbijaskonnale suunatud märgistamine pole ainus teavet edastav vahend ega asenda meditsiinisutusi, on siiski soovitatav allergia või talumatuse all kannatavaid tarbijaid võimalikult palju aidata, andes neile toidu koostise kohta põhjalikumaid teavet.

(10) Allergiat põhjustavate ainete loetelu peaks sisaldama neid toite, koostisosi ja muid aineid, mida peetakse ülitundlikkuse põhjustajaks.

(11) Et anda kõigile tarbijatele paremat teavet ja kaitsta tarbijate tervist, tuleks kõigi toidu koostisosade ja muude toidus sisalduvate ainete äramärgimine koostisosade loetelus muuta kohustuslikuks. Alkohoolsete jookide puhul peaks kõigi selles joogis sisalduvate allergilist toimet omavate ainete etiketil äramärgimine olema kohustuslik.

(12) Et arvestada toidu tootmisega seotud tehnilisi piiranguid, tuleb väga väikestes kogustes kasutatud koostisosade ja muude ainete äramärgimise osas lubada suuremat paindlikkust.

⁽¹⁾ EÜT C 332 E, 27.11.2001, lk 257 ja EÜT C 331 E, 31.12.2002, lk 188.

⁽²⁾ EÜT C 80, 3.4.2002, lk 35.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 11. juuni 2002. aasta arvamus (Euroopa Ühenduste Teatajas seni avaldamata), nõukogu 20. veebruari 2003. aasta ühine seisukoht (ELT C 102 E, 29.4.2003, lk 16) ja Euroopa Parlamendi 2. juuli 2003. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata). Nõukogu 22 septembri 2003. aasta otsus.

⁽⁴⁾ EÜT L 109, 6.5.2000, lk 29. Direktiivi on muudetud komisjoni direktiiviga 2001/101/EÜ (EÜT L 310, 28.11.2001, lk 19).

⁽⁵⁾ EÜT L 237, 28.8.1997, lk 18. Otsust on muudetud otsusega 2000/443/EÜ (EÜT L 179, 18.7.2000, lk 13).

(13) Et võtta arvesse teaduse edusamme ja koostisosade ning muude ainete allergeensuse kõrvaldamise tehniliste vahendite arengut ning kaitsta tarbijaid uute toiduallergeenide eest ja vältida tarbetut kohustust neid etiketil ära märkida, on oluline, et koostisosade loetelu saaks kiiresti läbi vaadata ja sinna vajaduse korral teatud koostisosi või aineid juurde lisada või neid sealt kustutada. Loetelu läbivaatamise aluseks peavad olema määruse (EÜ) nr 178/2002⁽¹⁾ alusel asutatud Euroopa Toiduohutusameti poolt kindlaks määratud teaduslikud kriteeriumid ja see peab toimuma tehnilist laadi rakendusmeetmete abil, mille võtmine tuleks menetluse lihtsustamise ja kiirendamise huvides usaldada komisjonile. Lisaks sellele peaks komisjon vajaduse korral koostama tehnilised suunised IIIa lisa tõlgendamiseks.

(14) Seetõttu tuleks vastavalt muuta direktiivi 2000/13/EÜ,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2000/13/EÜ muudetakse alljärgnevalt.

1. Artiklit 6 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

“1. Koostisosad loetletakse käesoleva artikli ja I, II, III ja IIIa lisa kohaselt.”;

b) lisatakse järgmine lõige:

“3a. Ilma et see piiraks vastavalt lõikele 3 kehtestatavate märgistuseeskirjade kohaldamist, tuleb iga lõigu 4 punktis a määratletud ja IIIa lisas loetletud koostisosa märgistusel näidata juhul, kui see esineb lõikes 3 nimetatud jookides. Selles märkes peab olema kasutatud sõna “sisaldab”, millele järgneb asjaomas(t)e koostisosa(de) nimetus. Märg ei ole vajalik juhul, kui selle koostisosa täpne nimetus on juba kirjas koostisosade loendis või joogi müüginimetuses.

Vajaduse korral võib vastu võtta esimeses lõigus nimetatud märges esitamise üksikasjalikud eeskirjad järgmise korra kohaselt:

a) nõukogu 17. mai 1999. aasta määruse (EÜ) nr 1493/99 (veinituru ühise korralduse kohta) (*) artikli 1 lõikes 2 osutatud toodete puhul kõnealuse määruse artiklis 75 sätestatud korras;

b) nõukogu 10. juuni 1991. aasta määruse (EMÜ) nr 1601/91 (millega sätestatakse aromatiseeritud veinide, aromatiseeritud veinijookide ja aromatiseeritud veinikokteilide määratlemise, kirjeldamise ja esitlemise üldeeskirjad) (**) artikli 2 lõikes 1 osutatud toodete puhul kõnealuse määruse artiklis 13 sätestatud korras;

c) nõukogu 29. mai 1989. aasta määruse (EMÜ) nr 1576/89 (millega kehtestatakse piiritusjookide määratlemise, nimetamise ja müügiks pakkumise üld-eeskirjad) (***) artikli 1 lõikes 2 osutatud toodete puhul kõnealuse määruse artiklis 14 sätestatud korras;

d) muude toodete puhul käesoleva direktiivi artikli 20 lõikes 2 sätestatud korras.

(*) EÜT L 179, 14.7.1999, lk 1. Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 1795/2003 (ELT L 262, 14.10.2003, lk 13).

(**) EÜT L 149, 14.6.1991, lk 1. Määrust on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 2061/96 (EÜT L 277, 30.10.1996, lk 1).

(***) EÜT L 160, 12.6.1989, lk 1. Määrust on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 3378/94 (EÜT L 366, 31.12.1994, lk 1).”;;

c) lõike 4 punktile c lisatakse järgmine alapunkt:

“iv) ained, mis ei ole lisaained, kuid mida kasutatakse samuti ja samal eesmärgil kui abiaineid ja mis – ka muudetud kujul – sisalduvad valmistootes”;

d) lõike 5 teist lõiku muudetakse järgmiselt:

i) neljas taane asendatakse järgmisega:

“— kui puuvilju, köögivilju või seeni, millest ükski ei ole kaalult olulisel määral ülekaalus ja mille vahekord võib muutuda, kasutatakse toidu koostises seguna, võib need koostisosade loetelus kanda ühiselt märges “puuviljad”, “köögiviljad” või “seened” alla, lisades selle järele fraasi “erinevas vahekorras” ja vahetult selle järele kasutatud puu-, köögivilja või seente loetelu; sellistel juhtudel peab segu vastavalt esimesele lõigule olema koostisosade loetelus ära märgitud vastavalt kasutatud puuvilja, köögivilja või seente kogumassile.”;

ii) lisatakse järgmised taanded:

“— koostisosad, mille sisaldus valmistootes on alla 2 %, võib esitada teises järjestuses muude koostisosade järel,

(1) EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1. Määrust on muudetud määrusega (EÜ) nr 1642/2003 (ELT L 245, 29.9.2003, lk 4).

- kui on tõenäoline, et koostisosi, mis on sarnased või vastastikku asendatavad, kasutatakse toidu tootmisel või valmistamisel, ilma et see muudaks toidu koostist, laadi või eeldatavat hinda, ja kui nende sisaldus valmistootes jääb alla 2 %, võib neid tähistada koostisosade loetelus fraasiga “sisaldab ja/või”, kui valmistoode sisaldab vähemalt ühte mitte enam kui kahest koostisainest. Seda sätet ei kohaldata IIIa lisas loetletud lisaainete ja koostisosade suhtes.”;

- e) lõike 8 teine lõik asendatakse järgmisega:

“ Esimeses lõigus osutatud loend ei ole kohustuslik:

- a) kui liitkoostisosa koostis on määratletud ühenduse kehtivates õigusaktides ning juhul, kui selle liitkoostisosa sisaldus valmistootes on alla 2 %; seda sätet ei kohaldata lisaainete suhtes, kui lõike 4 punktist c ei tulene teisiti;
- b) liitkoostisosade puhul, mis koosnevad vürtsidest ja/või maitsetaimedest, mille sisaldus valmistootes on alla 2 %, välja arvatud lisaained, kui lõike 4 punktist c ei tulene teisiti;
- c) kui liitkoostisosa on toiduaine, mille puhul ühenduse õigusaktides ei nähta ette koostisosade loetelu.”;

- f) lisatakse järgmised lõiked:

“10. Olenemata lõikest 2, lõike 6 teisest lõigust ja lõike 8 teisest lõigust, peab toidu valmistamisel kasutatud iga koostisosa, mis – ka muudetud kujul – sisaldub valmistootes ja on loetletud IIIa lisas või mis on pärit IIIa lisas loetletud koostisosast, olema märgistusel esitatud nii, et selle koostisosa nimetus on selgelt ära toodud.

Esimeses lõigus nimetatud märgit ei nõuta juhul, kui toidu müüginimetus ise viitab selgelt asjaomasele koostisosale.

Olenemata lõike 4 punkti c alapunktidest ii, iii ja iv, loetakse toidu valmistamisel kasutatud iga ainet, mis – ka muudetud kujul – sisaldub valmistootes ja on pärit IIIa lisas loetletud koostisosadest, toidu koostisosaks ja see peab olema märgistusel ära toodud nii, et selle koostisosa nimetus, millest see pärit on, oleks selgelt kirjas.

11. IIIa lisas esitatud loetelu vaadatakse regulaarselt uuesti läbi ja vajaduse korral ajakohastatakse seda, lähitules uusimatest teaduslikest teadmistest. Esimene läbivaatamine toimub hiljemalt 25. novembril 2005.

Ajakohastamine võib toimuda ka nii, et IIIa lisast kustutatakse need koostisosad, mille kohta on teaduslikult tõestatud, et need ei saa kõrvaltoimeid põhjustada. Selleks võib komisjoni kuni 25. augustini 2004 teavitada teoksil olevatest uuringutest, mis peavad selgitama, kas koostisosad või IIIa lisas loetletud koostisosadest pärit ained on sellised, mis teatavatel tingimustel tõenäoliselt ei põhjusta kõrvaltoimeid. Komisjon võtab pärast konsulteerimist Euroopa Toiduohutusametiga hiljemalt 25. novembriks 2004 vastu loetelu neist koostisosadest või ainetest, mis seega tuleb nimetatud uuringute lõpptulemuste selgumiseni või hiljemalt 25. novembrini 2007 IIIa lisast välja jätta.

Ilma et see piiraks teise lõigu kohaldamist, võib IIIa lisa muuta artikli 20 lõikega 2 ettenähtud korras pärast seda, kui on saadud Euroopa Toiduohutusametilt arvamus, mis on esitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määruse (EÜ) nr 178/2002 (millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused) (*) artikli 29 alusel.

Vajaduse korral võib artikli 20 lõikega 2 ettenähtud korras välja anda IIIa lisa loetelu tõlgendamise tehnilised suunised.

(*) EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1. Määrust on muudetud määrusega (EÜ) nr 1642/2003 (ELT L 245, 29.9.2003, lk 4).”;;

2. Artikli 19 teises lõigus asendatakse “nõukogu otsuse 69/414/EMÜ kohaselt asutatud alalises toidukomitees” sõnadega “määruse (EÜ) nr 178/2002 kohaselt asutatud alalises toiduahela ja loomatervishoiu komitees”.

3. Joonealune märkus “EÜT L 291, 29.11.1969, lk 9” kustutatakse.

4. Artikli 20 lõikes 1 asendatakse “alaline toidukomitee” sõnadega “alaline toiduahela ja loomatervishoiu komitee”.

5. I lisas kustutatakse nimetused “kristalliseerunud puuvili” ja “kõögivili” ning vastavad mõisted.

6. Lisatakse lisa IIIa, mille tekst on esitatud käesoleva direktiivi lisas.

Artikkel 2

1. Liikmesriigid jõustavad 25. novembriks 2004 õigus- ja haldusnormid, mis on vajalikud:

- käesoleva direktiiviga kooskõlas olevate toodete müügi lubamiseks alates 25. novembrist 2004,

— käesoleva direktiiviga mitte kooskõlas olevate toodete müügi keelamiseks alates 25. novembrist 2005; kõiki tooteid, mis ei ole käesoleva direktiiviga kooskõlas, kuid mis on viidud turule või märgistatud enne seda kuupäeva, võib siiski müüa kuni varude ammendumiseni.

Artikkel 3

Käesolev direktiiv jõustub selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Liikmesriigid teatavad nendest viivitamata komisjonile.

Artikkel 4

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse normidesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

Brüssel, 10. november 2003

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud põhiliste sise-riiklike õigusnormide teksti.

Euroopa Parlamendi nimel

Nõukogu nimel

president

eesistuja

P. COX

A. MARZANO

LISA

"IIIa LISA

Artikli 6 lõike 3 punktis a ning lõigetes 10 ja 11 osutatud koostisosad

Gluteeni sisaldavad teraviljad (st nisu, rukis, oder, kaer, speltanisu, kamut või nende hübriidliinid) ja neist valmistatud tooted

Vähilaadsed ja neist valmistatud tooted

Munad ja munatooted

Kalad ja kalatooted

Maapähklid ja maapähklitooted

Sojaoad ja sojatooted

Piim ja piimatooted (kaasa arvatud laktoos)

Pähklid st mandel (*Amygdalus communis* L.), sarapuupähkel (*Corylus avellana*), kreeka pähkel (*Juglans regia*), kašupähkel (*Anacardium occidentale*), pekaanipähkel (*Carya illinoensis* (Wangenh.) K. Koch), brasiilia pähkel (*Bertholletia excelsa*), pistaatsiapähkel (*Pistacia vera*), makadaamiapähkel (*Macadamia ternifolia*) ning neist valmistatud tooted

Seller ja selleritooted

Sinep ja sinepitooted

Seesamiseemned ja neist valmistatud tooted

Väeveldioksiid ja sulfitid kontsentratsiooniga üle 10 mg/kg või 10 mg/liiter, väljendatud kui SO₂."
